گذر

افزایش بی‌سروصدای قیمت کالاهای اساسی

● **فارس:** گزارش جدید بانک مرکزی از افزایش قیمت کالاهای اساسی حکایت دارد و این در حالی است که مسوولان وزارت صنعت همواره از ثبات قیمت‌ها صحبت می‌کنند و به نظر می‌رسد افزایش قیمت کالاهای اساسی در هیاهوی مذاکرات نیویورک گم شده باشد. برنامه‌ای که حسن روحانی از آن به‌عنوان برنامه صد روزه نام برد و وزرای او نیز در جلسات رای‌اعتماد مجلس مرتبا بر آن تاکید کردند موید این موضوع بود که قرار است برنامه‌های جدی برای اصلاح معیشت مردم صورت گیرد. بنابر آمارهای بانک مرکزی در مقایسه‌ای که بین هفته منتهی به هفتم تیرماه و هفته منتهی به ۱۲مهر مورد بررسی قرار گرفته است؛ برآورد شده قیمت‌ها صعود را با شیب تند در پیش گرفته است. با مقایسه قیمت‌ها در سه‌ماه گذشته شاهد افزایش قیمت محصولات لبنی، حبوبات به‌ویژه لوبیا قرمز و لوبیا سفید، تخم‌مرغ و برنج داخلی هستیم که در این میان تخم‌مرغ با هزارتومان گرانی در هر شانه و همچنین محصولات لبنی رکورددار گرانی هستند تا آنجا در این مدت هر بسته پنیر ۴۵۰گرمی ۴۰۰تومان افزایش قیمت داشته است و ماست و شیر پاستوریزه در هر لیتر افزایش قیمت در حدود ۲۰۰تومان داشته‌اند. این در حالی است که فعالان حوزه لبنی به‌دنبال مجوز افزایش قیمت محصولات خود هستند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت تخم‌مرغ در این مدت افزایش قیمت ۱۲/۵درصدی و همچنین پنیر و سایر محصولات لبنی در سکوت خبری افزایش قیمت بیش از ۱۰درصدی داشته‌اند.

احتمال مشارکت غول نفتی آمریکا در خط گاز «تاپی»

● **فارس:** یک روزنامه پاکستانی از احتمال مشارکت و سرمایه‌گذاری شرکت نفت و گاز «شورون» آمریکا در پروژه خط لوله گاز تاپی خبر داد. شرکت بزرگ نفتی شورون آمریکا از جمله گزینه‌های احتمالی برای رهبری کنسرسیوم پروژه خط لوله گاز تاپی است. در صورت تحقق این موضوع، شرکت شورون آمریکا مسوولیت تامین مالی و اداره پروژه خط لوله گاز ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند (موسوم به تاپی) را برعهده خواهد داشت. هم‌اکنون، این چهار کشور در حال تشکیل یک کنسرسیوم و انتخاب یک شرکت معتبر برای اداره این تشکیلات هستند؛ شرکتی که بتواند کار طراحی، تامین مالی، ساخت و عملیاتی‌شدن این پروژه را انجام دهد.

عکس: مهدی حسنی، شرق

اخبار دیپلماتیک بازاریان را به احتکار کالا کشاند

بازار سرد وسایل گرمایشی

مریم شکرانی

نخستین ماه پاییزی، نیمه‌دوم را پشت‌سر گذاشت اما همچنان بازار وسایل گرمایشی سرد و خاموش است. فروشندگان لوازم خانگی سفت و سخت اخبار روابط دیپلماتیک ایران و آمریکا، وضعیت تحریم‌ها و نرخ دلار را دنبال می‌کنند تا برای فروش جنس‌هایشان تصمیمات عاقلانه‌تری بگیرند و به قول معروف از بازار بی‌ثبات رو دست نخورند. اینجا سه‌راه امین‌حضور است، بورس فروش لوازم خانگی و وسایل گرمایشی تهران. از ابتدای راسته مشجر و پردرختش تا آنجا که چشم کار می‌کند فروشگاه لوازم خانگی است اما کافی است کمی وقت بگذاری و با دقت فروشگاه‌های قطارشده پشت هم را نظاره کنی تا در کمال شگفتی ببینی که با وجود گذشتن از نیمه نخستین ماه پاییزی، هیچ بخاری و وسایل گرمایشی در فروشگاه‌ها پیدا نمی‌شود. سرانجام بعد از مدتی جست‌وجوی بی‌حاصل وارد فروشگاه بزرگ دودهنه‌ای می‌شوم که انواع و اقسام لوازم خانگی را عرضه می‌کند. وقتی از کوروش حسینی فروشنده جوان این فروشگاه می‌شنوم که لوازم گرمایشی هم عرضه می‌کند، می‌پرسم: پس چرا هیچ‌کدام از این لوازم را در مغازه نمی‌بینم؟!

او در پاسخ می‌گوید: سال گذشته یک‌ماه قبل از این تاریخ یعنی از نیمه شهریور، فروشندگان شروع به عرضه لوازم گرمایشی کرده بودند و این روال هر ساله است اما امسال کمتر فروشنده‌ای دست به این کار زده است. با کمی جست‌وجو در بازار لوازم گرمایشی تهران، خودتان به خوبی متوجه این موضوع می‌شوید. حسینی در تشریح علت این اقدام اضافه می‌کند: مذاکرات ایران و آمریکا، نامشخص‌بودن وضعیت تحریم‌ها و نرخ ارز، پیش‌بینی وضعیت بازار را دشوار کرده است برای همین فروشندگان نمی‌توانند تصمیم قاطعی برای عرضه بسیاری از کالاهای فصلی نظیر لوازم گرمایشی بگیرند.

فروشنده دیگری که چند متر پایین‌تر مغازه عرضه لوازم خانگی دارد نیز با تایید گفته‌های حسینی، به «شرق» می‌گوید: لوازم گرمایشی از آن دسته کالاهایی است که هر چند سال یک‌بار، مشتری به سراغش می‌آید و اینطور نیست که هر خانواده هر سال بخاری بخرد. این علت و فصلی‌بودن بازار فروش لوازم گرمایشی باعث می‌شود که فروشندگان این اقلام، نهایت دقت خود را به کار ببرند تا در عرضه و فروش این لوازم متحمل زیان نشوند. او ادامه می‌دهد: غیر از این تقاضای خرید هم نسبت به پارسال پایین آمده است. گویا مشتری‌ها هم‌مثل فروشنده‌ها گرفتار حساب‌وکتاب وضعیت بازار شده‌اند و فعلا برای خرید دست نگه داشته‌اند. بهتر است بگویم در حال حاضر بازار لوازم گرمایشی شرایط رکود را تجربه می‌کند.

در همین هنگام زن و مرد جوانی وارد فروشگاه می‌شوند و مشخصات شومینه‌ای را می‌دهند و قیمت می‌خواهند. فروشنده با گفتن اینکه هنوز برایشان جنس نرسیده است، از زن و مرد می‌خواهد که یک‌ماه دیگر مراجعه کنند.

با خروج مشتری‌ها، فروشنده میانسال لبخندی می‌زند و رو به من می‌گوید: احتمالا تا یک ماه دیگر، غیر از فروش موردی کسی به صورت گسترده، اقدام به عرضه لوازم گرمایشی نخواهد کرد و باز هم اضافه می‌کند: امسال قیمت تولیدات داخلی حدود ۱۰درصد کاهش داشت. فروشنده، جنسی را که پارسال با قیمت گران‌تری خریداری کرده است از انبار خارج نمی‌کند که با ضرر بفروشد. مگر هفت‌درصد بیشتر برای ما سود فروش دارد؟!

او در پاسخ به وضعیت تغییرات نرخ کالاهای خارجی نیز عنوان می‌کند: جنس خارجی هم حدود پنج‌درصد کاهش قیمت داشت اما به دلیل گران‌تربودن اجناس خارجی، این اقلام فروش کمتری دارند. وضعیت اقتصادی فعلی به مردم اجازه نمی‌دهد که کیفیت را ببینند و ملاک خریدشان بیشتر قیمت است. از فروشنده میانسال دیگری که لهجه غلیظ آذری دارد و خود را فرزین معرفی می‌کند می‌پرسم اجناس خارجی لوازم گرمایشی را از کدام کشورها وارد می‌کنند و او در پاسخی صریحانه، اعتراف می‌کند که بیشتر اجناسی که به اسم کالای خارجی به مردم فروخته می‌شود کپی‌برداری چینی‌ها از برندهای معروف جهان است.

و تاکید می‌کند: در شرایط تحریم و قیمت ارز، واردات برندهای اصل و مرغوب خارجی، برای تاجر و فروشنده نوعی حماقت است زیرا در بازار داخلی تقاضا برای این دسته از کالاها که نرخ‌های نجومی هم دارند بسیار پایین است و بخاری و شومینه هم خودرو لوکس به شمار نمی‌آیند که حتی پولدارترها تمایل داشته باشند مارک آن را به رخ بکشند.

اما در این وضعیت بازار که نه خبری از برچسب قیمت‌ها است و نه اصولا وسایل گرمایشی در معرض دید مشتری قرار دارد، قیمت‌گرفتن و ارزیابی نرخ‌های امسال برای مشتریان دشوار شده است و مغازه‌دارها در این بین، با جواب‌های سر بالا مشتری را از سر خود باز می‌کنند بی‌آنکه توضیحات دقیقی درباره نرخ‌های امسال و تغییراتش نسبت به پارسال بدهند.

در پایگاه اطلاع‌رسانی اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی کشور نیز تا این تاریخ، نه خبری از فهرست قیمت بخاری و وسایل گرمایشی است و نه اطلاعیه‌ای که نرخ‌های مصوب امسال را اعلام کند. تنها کالایی که در این پایگاه قیمت خورده است ماشین لباسشویی است.

فرزین درباره نرخ ابلاغی از سوی اتحادیه برای عرضه وسایل گرمایشی اعلام می‌کند: امسال نرخ را بدون تغییر ابلاغ کرده‌اند اما نامعلوم‌بودن وضعیت بازار در روزهای آینده، نه به فروشنده اجازه خرید از تولیدکننده را می‌دهد چون ممکن است با ادامه روند فعلی باز هم نرخ تولید کاهش پیدا کند و نه اجازه عرضه جنس‌های موجود در انبار فروشندگان را می‌دهد زیرا با قیمت خرید پارسال هر لحظه ممکن است عرضه‌کنندگان متضرر شوند. با نایب‌رییس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی ایران تماس می‌گیرم. سیدمرتضی میری با تکذیب احتکار لوازم گرمایشی در انبار فروشندگان به «شرق» می‌گوید: احتکاری صورت نگرفته است و تولیدکنندگان لوازم گرمایشی مشهد، تبریز و سایر تولیدکنندگان بزرگ کشور، اجناس خود را روانه بازار کرده‌اند و در زمینه کالاهای گرمایشی امسال هیچ کمبودی نخواهیم داشت. او تعلل برخی از فروشندگان برای ارایه لوازم گرمایشی تا امروز را طبیعی می‌داند و بیان می‌کند: امسال گرما غالب بود و سرمای هوا هنوز بروز پیدا نکرده است و فروشندگان به همین دلیل با تاخیر کالاهای گرمایشی خود را عرضه می‌کنند و برای نبودن نرخ‌های مصوب لوازم گرمایشی در پایگاه اطلاع‌رسانی اتحادیه دلیل خاصی قایل نمی‌شود و وعده می‌دهد که به زودی نرخ انواع کالا در سایت اتحادیه به‌روزرسانی می‌شود. میری درباره ترکیب بازار لوازم گرمایشی از لحاظ جنس خارجی و داخلی نیز چنین می‌گوید: خوشبختانه عمده بازار لوازم گرمایشی را اجناس داخلی تشکیل می‌دهد و به جرات می‌توانم ادعا کنم که ۹۰درصد لوازم گرمایشی گازسوز بازار، ایرانی هستند.

او این ترکیب را برای بازار بخاری برقی ۷۰ به ۳۰ و به نفع اجناس داخلی می‌خواند و درباره رادیاتور نیز بازار کالاهای داخلی و خارجی را ۵۰ به ۵۰ می‌داند. به گفته سیدمرتضی میری، واردات وسایل گرمایشی به کشور که جزو کالاهای اولویت ۱۰ قرار دارند همچنان ممنوع است و اجناس واردشده مربوط به کالاهایی است که قبلا ثبت سفارش شده‌اند و در گمرک بلاتکلیف بوده‌اند و این کالاها با پرداخت دو برابر سود گمرکی و عوارض ترخیص شده‌اند.

نایب‌رییس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی کشور، همچنین ابراز می‌کند که وسایل گرمایشی با ارز آزاد وارد می‌شوند و به جهت حمایت از تولیدکنندگان داخلی در ردیف کالاهای لوکس و غیرضروری قرار گرفته‌اند که در حال حاضر وارداتشان به کشور ممنوع است. اما بیشترین فروش وسایل گرمایشی بنا به گفته فروشندگان، مربوط به شومینه است و مشتریان ایرانی شومینه را به سایر وسایل گرمایشی ترجیح می‌دهند. شومینه در بازار تهران با توجه به تنوع اندازه، طرح و برند تجاری در حال حاضر با بازه قیمتی ۲۷۰ تا ۷۰۰هزارتومان عرضه می‌شود که بیشترین قیمت آن مربوط به آخرین مدل یک برند داخلی است.

بخاری گازی که در ردیف دوم پرطرفدارترین وسایل گرمایشی به شمار می‌آید نیز با قیمتی بین ۲۲۰ تا ۵۶۰هزارتومان به فروش می‌رسد. به گفته فروشندگان در برخی از نقاط بازار می‌توان بخاری گازی با قیمت زیر صدهزارتومان نیز پیدا کرد که این بخاری‌ها فاقد کیفیت لازم هستند و توسط کارخانه‌های کوچک و نشان‌های تجاری غیرمعتبر ساخته‌شده‌اند.

بخاری برقی نیز با دامنه قیمت ۸۰ تا ۱۵۰هزارتومان در بازار پایتخت فروخته می‌شود و رادیاتور برقی با حداقل قیمت ۲۸۰هزارتومان تا حداکثر ۹۵۰هزارتومان عرضه می‌شود که بیشترین قیمت مربوط به رادیاتورهای برند خارجی و ۱۱پره است که تعداد پره‌های رادیاتور علاوه بر کیفیت آن به طور محسوسی بر روی قیمت این رقم کالای گرمایشی تاثیرگذار است. گفتنی است که فروش قسطی لوازم گرمایشی نیز تنها محدود به فروشگاه‌های طرف قرارداد ادارات دولتی و نیروهای مسلح است و فروش این اقلام با ارایه فیش حقوقی و چک کارمندی و با سود ۱/۵درصد در ماه به کارکنان دولت و نیروهای مسلح تعلق می‌گیرد.

خبر

دلیل افزایش قیمت مرغ

● **فارس:** در حالی قیمت مرغ طی چند روز گذشته با افزایش ۵۰۰تومان در هر کیلو به شش‌هزارو۹۰۰تومان رسیده است که دلایل آن را باید در عدم تامین نهاده، افزایش قیمت و تعلل دولتمردان در اعمال به موقع سیاست‌ها جست‌وجو کرد.

برداشت ۶۵۰۰میلیاردتومان از صندوق توسعه‌ملی

● **فارس:** در گزارش رسمی دولت به مجلس درباره محل تامین منابع یارانه نقدی خانوار سال ۹۱ سهم اصلاح قیمت حامل‌های انرژی ۵۸درصد عنوان شده و از شش‌هزارو۵۰۰میلیاردتومان برداشت از صندوق توسعه ملی حکایت دارد. محمدرضا فرزین، مدیرعامل سابق صندوق توسعه ملی و دبیر اسبق ستاد هدفمندی یارانه‌ها روز گذشته درباره منابع تامین یارانه نقدی گفت: طبق آمار ۷۵درصد از درآمدهای سازمان هدفمندی از محل اصلاح نرخ حامل‌های انرژی و ۲۵درصد از محل منابع بودجه‌ای تامین شده است. قریب به شش‌هزارو۵۰۰میلیاردتومان از محل منابع صندوق توسعه ملی برای پرداخت یارانه نقدی استقراض شده است. دولت در پایان سال ۹۱ عیدانه‌ای معادل ۷۰هزارتومان برای هر ایرانی پرداخت کرد که منابع ۲/۷میلیارددلاری آن از صندوق توسعه ملی تامین شد.

سی‌ان‌جی دوباره گران می‌شود

● **ایسنا:** سی‌ان‌جی در پایان مهرماه گران می‌شود. اردشیر دادرس، رییس انجمن صنفی جایگاه‌داران سی‌ان‌جی با اعلام اینکه طبق وعده وزیر نفت قیمت سی‌ان‌جی در اواخر مهرماه افزایش خواهد یافت، گفت: تاکنون افزایش قیمت سی‌ان‌جی نهایی نشده است، در مورد نرخ جدید کارمزد فروش این سوخت گفت: پیشنهاد انجمن جایگاه‌داران سی‌ان‌جی افزایش کارمزد از ۴۰تومان به ۸۵تومان است اما سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده ۷۵تومان را پیشنهاد داده است.

توضیح و پوزش

پیرو انتشار یادداشتی با تیتر «بالا نگه‌داشتن قیمت ارز با چه هدفی» در ۱۱ مهر و به قلم فرزاد محبوبی، عضو اتاق بازرگانی ایران، به اطلاع می‌رساند که به دلیل تشابه اسمی، عکس فرزاد محبوبی، استاد دانشگاه به اشتباه در این مطلب چاپ شده است. «شرق» بابت این قصور از مخاطبان بزرگوار و این دو بزرگوار صمیمانه پوزش می‌خواهد.